

Бурят-Монголоор ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно
Советдэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

1 (6711) | 1954 оной январин 1, пятница | Сэн 20 мүнгэн.

1954 ОН

Календарин бүүлшн хуудаан табалгдажа, мянга юэн зуун табин гурбадахон дүүрбэ.

Үнэргэшэ жэл — манай орон дотор коммунизм байгуулхын түлөө советскэ ардад зохион байгуулхы ажалдаа гайхамшаг а амжалтануудай жэл болоо.

Шэнэ жэлдэ орохо зуураа Советскэ Союзай ажалшад өөрынгөө баатарлиг ажалай үрэ дүнгүүдэе гаргана. Эдэ дүнгүүдэнь ехэ ба баярлуулмаар. Советскэ арад Коммунистическэ партин сэсэн мэргэн хүтэлбэрээр табандахи табанжэлэй гурбадахы жэлдэ экономико ба культурааа хүтжөөгдөө ехэсэн амжалтанууды туйлаа. Манай социалистическэ промышленность амжалтагайгаар хүтжэжэ байна. 1953 ондо тэрэнэй гаргаан продукция дайнай урда гэхи 1940 онтой сасуулбал 2,5 шахуу дахинаар ехэ болоо. Булад, шэрэм, машинанууд ба элдэб түхээрлэнүүдэе үйлдэбэрлэгэ нилээд ургаа. Үнэргэшэ жэлэй турша соо манай орон дотор хэдэн зуугаад шэнэ шэнэ заводууд ба фабриканууд, шахтанууд ба руднигууд, электростанцинууд ба МТС-үүд баригдаа. Нургуулинууд ба лээдэ нургуулинууд, культурина болон научна эмхи зургаанууд саг үргэлжэ олошорно.

Манай социалистическэ хүдөө ажархы түргэн темпээр хүтжэжэ байна. Колхозно таряашад гүрэнһөө олон мянган тракторнууд, комбайнууд болон бусад орёо оньһон машинанууды абана. Тэрэнэй ашаар тарьяа, хлопк ба малажалтай продуктууды үйлдэбэрлэгэ нилээд ургаа.

Энээнэй үндэһэ нуури дээрэ хүдэлмэришэд, колхознигууд, интеллигент нэр ба бүхы советскэ хүнүүдэй материальна ба культурина ажабайдал гүрэнһөөр хайжарна.

Үнэргэшэ жэл хүдэлмэришэд ба таряашадай холбоо барисаае саашаан бэхжүүлхын, СССР-эй аравдуудай хани барисаае, морально-политическэ нэгдэлэе бэхжүүлхын жэл болоо.

Манай агууехэ Эхэ ороной түхээр үшөө нэгэ шэнэ хуудаан — дэлхэй дээрэ эгээн түрүүшын социалистическэ гүрэнэй хүсэ шадалай хэлбэршээгүйгөөр ургажа байһанинэ, советскэ хүнүүдэй жаргалтай һайн байдалые эли тодоор харуулан хуудаан бэшгэдэ.

Мүнөө манай парти ба правительство ажалшадай улам ургажа байгаа материальна ба культурина эрилтэнүүдэе хүсэдөөр хангалдаа шэглүүлэгдэһэн угаа ехэ хэмжээ-ябуулганууды бэлдүүлжэ байна. Ойрын 2—3 жэл соо хүнгэн ба эдэе хоолой промышленностине эрид дэбжүүлгын үндэһэ нуури дээрэ промышленна ба эдэе хоолой товарнууды үйлдэбэрлэгэ нилээд ехээр дэбжүүлэгдэжэ ёһотой. Энэ зорилгоор һүүлэй үедэ парти ба правительство арадай хэрэгшээлэй эд товарнууды үйлдэбэрлэгэ, советскэ худалдаа наймаае хайжаруула талаар хэдэ хэдэн шухала шийдэбэрлэнүүдэе гаргаа.

Мүнөө манай бүхы орон «СССР-эй хүдөө ажархы саашаан хүтжөөхэ хэмжээнүүд тухай» Советскэ Союзай Коммунистическэ партин Центральна Комитетэй сентябрьскэ пленумэй түхэтэ тогтоолые бодотоор бэлдүүлхэ хэрэгтэ оролсонхой. Социалистическэ хүдөө ажархы эрид түргэнөөр үтжөөнгүйгөөр эдэе хоолой ба хүнгэн промышленностине амжалтагайгаар хүтжөөхын арагуй байһанинэ мэдэжэ. Тимэнэ мүнөө хүдөө ажархы хамаг шухала юумээр хангахын тула бүхы хэмжээнүүд абтажа байна. Колхозууд, совхозууд ба МТС-үүд үтжүүлгэ, механизмууд болон бусад хэрэгшээлүүдэе улам ехээр абана, олон мянгад инженерүүд ба техникүүд, агрономууд ба зоотехникүүд партингаа уряагаар городууднаа хүдөө тосхонуудта гарана... Элэ бүхы хэмжээ-ябуулганууд хадаа ойрын жэлүүдтэ советскэ хүнүүдэй ургажа байгаа эрилтэнүүдэе хүсэл

дүүрэнээр хангалгада шэглүүлэгдэнэ.

Манай Бурят-Монголой ажалшад бүхы советскэ арад шэнгээр парти ба правительствынгаа табиган зорилгонууды бэлдүүлхын түлөө шэнэ зорилгойгоор ажаллажа байна. Республикын олохон промышленна предприятинууд, МТС-үүд ба колхозууд үйлдэбэрлэн гайхамшагта илалтануудар шэнэ жэлые угтажа байна. Тэдэнэй тоодо түбхын түрүүн Улан-Удын механизираннэ шэлэй завод, сэмын фабрика, «Механлит» завод, Улан-Удын модоной завод, Хандагатайн, Баруун-Тарбагатайн леспромхозууд ба бусадые нэрлэхэдэ болохо байна. Эдэ предприятинуудай хүдэлмэришэд ба инженерно-техническэ хүдэлмэришэд социалистическэ мурьсөө үргэнөөр дэлгэрүүлэнэй ашаар жэлэйнгэ түсэбүүдэе болзорхоон урид дүүргэдэ, олон миллион түхээрлэй продукци үлүүлэн гаргаа.

Гэбшье, туйлаһанаараа ханаагаа амархагүй, ажалдаа улам бүри ехэ амжалта туйлтын түлөө тэмсээ хэрэгтэй гэжэ бидэни манай парти нургадаг. Тимэнэ саашанхи хүтжэлтын түлөө, ажархыгаа бүхы халбаринууды эрид шууд дэбжүүлхын түлөө тэмсээ гэшэ манай нангин уялга болоо. Зүгөөр үйлдэбэрлэн үрэ дүнгүүдэн талаар, плангааа хүдөө ажархыда, тэрэнэй гол халбарин болохо малажалда үсөөн бэш дутагдалнууд үшөөл бин гэжэ сэхэ мэдэрхэ хэрэгтэй.

Зорилго юуб гэхэдэ, бидэнэр шэнэ, 1954 ондо шэнэ хүсэтэйгөөр, улам эрлодосотой ба үүсхэлтэйгээр ажаллаха, шэнэ резервүүд ба арга буюмжонуудаа элирүүлэн хэрэглэхэ хотойбди. Тингээд байхадаа бүхы советскэ арадай урда парти ба правительствын табиган зорилгонууды амжалтагайгаар дүүргэжэ шадаха.

Манай перспективэнүүд гайхалтай эхэ. Бидэни агууехэ эрээдүйнэй күлэжэ байна. Капиталистическэ гүрэнүүдэй ажалшадай орхолоо Советскэ Союзай ажалшадай эрээдүйнэй найдамтай бата ба һайн хайхан байха юм. Хэрбээ буржуазна гүрэнүүдтэ олон миллион хүдэлмэригүшүүдэй бин байхадань, манайда Советскэ Конституциин ёһоор гражданин бүхэн ажаллаар хангаданхай, амарха ба һуралсаха эрхэтэй.

Манай Советскэ гүрэн хэзээ хэзээ-нэйхинээ бата бхи болоо. Элдэб авантюристүүд ба шэнэ дай үүдхэгшэдэ шанга сохилто үтжөөр хэзээдэ бэлэн байлаг. Советскэ Союз хадаа эб найрамдалай туг баригша мүн, эб найрамдалай, демократин ба социализмын түлөө тэмсэлдэнэ бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэниие толгойлохэ ябана. Бидэнэртэй хамта гар гараа барилсан агууехэ хитад арад, арадай демократини ороноудай ажалшад ябана. Эб найрамдалай лагерта мүнөө 800 миллион шахуу хүн тоологдоо.

Демократини хүсээнүүдэй дайсандай үүдхэгшэ американо-английскэ провокаторнуудай ямарьшы ашаанууд бидэниэ аймшаттай бэш. Тэдэндэ хэзээдэ харюу сохилто үгэжэ шадахабди.

Советскэ Союз гадаадын сэхэ шууд политика — эб найрамдалай түлөө, уласхорондын арсалаата бүхы проблемэнүүдэе эбэй ёһоор шийдэхэ политика бэлдүүлнэ. Энэ политика бүхы дэлхэйн олон миллион простой хүнүүдэй халуун дэмжэлтэ олоно. Тимэнэ энэ политиканы дилдэжгүй байна.

Мүнөөдэр манай агуу хайхан Эхэ ороной ажалшад шэнэ жэлые хүндэй айлшан шэнгээр угтаба. Юуб гэхэдэ, тэдэнэр энэ жэлдэ асары ехэ зорилгонууды шийдэхэ, энэнь манай Эхэ ороние улам бүри дээрэ үргэхэ, манай ажабайдалы бүри жаргалтай ба хүхюутэй болохо юм.

Манай бүхы илалтанууды эмхдэхгэшэ ба зоригжуулагша Советскэ Союзай Коммунистическэ парти мандаха болтогой!

Шэнэ жэлээр нүхэдүүд!

Ленин-Сталинэй гүг дорго, Коммунистическэ партин хүтэлбэрээр коммунизмын илалта гэшэ, урагшаа дабиша!

ЭХЭ ОРОНДОО АЖАЛШАДАЙ БЭЛЭГҮҮД

Механизаторнуудай бэлэг

«СССР-эй хүдөө ажархы саашаан хүтжөөхэ хэмжээнүүд тухай» КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьскэ пленумэй түхэтэ тогтоолоор зорилгоон манай республикын олохон МТС-үүдэй механизаторнууд эрхэ жэлэй хабарай тарилгада бэлдэхэн, трактор, машинануудай заһабарилгы амжалтагайгаар үнэргэжэ байна. Жэһээлхэдэ, Бичурин МТС-эй механизаторнууд 1953 он соо 38 тракторнууды заһабарилха түсэбтэй байһан аад, мүнөө 42 трактор заһабарилгаа гаргажа, квартална түсэбөө 110 процент дүүргэ. Мүн Ехэ-Кударын, Эгэтын, Иволгин, Селендувын, Кабангийн болон бусад зарим МТС-үүд тракторнууды заһабарилха квартална түсэбөө үлүүлэн дүүргэһэн байна.

И. Абзаев.

Миллион түхэригэй продукци

Ажалшад эрхим һайн шанартай эд товараа, ажануудалай хэрэгшээлүүдээр элбэгээр хангаха гэһэн хүсэл зорилгойгоор хүдэлмэришэн Бурмонпромсоветэй системн Кировэй нэрэмжэтэ олзоборилгын артелини гэшүүд үнгэрһэн жэлдэ бага бэш амжалтанууды туйлажа, шэнэ жэл угтаба.

Валовой продукци үйлдэбэрлэхэ жэлэйнгэ түсэбэй дээдэ тээ 250 мянган түхэригэй продукци үгэхэ гэһэн уялга абһан һаа, бодото дээрэ нэгэ миллион түхэригэй шаажан гүйлгэмэл ванна, ведро, кружка, мискэ ба бусад амһартануудые, ороноуды үйлдэбэрлэн гаргаа. Шэнэ зоригто ажаллаараа хүндэтэй болоһон новаторнууд, бригаданууд эндэ олон амһартануудта шаажан гүйлгэгдэ цехын түрүү бригадгүй хэр Васьевгай бригада 1956 оной түсэбөөр хүдэлмэрилнэ.

А. Мартыненко, Кировэй нэрэмжэтэ промартелини түрүүлэгшэ.

Мододой илалта

Баруун-Тарбагатайн леспромхоз (директорын нүхэр Ильин) модо бэлдэхэдэ ба шэрэхэ жэлэйнгэ түсэбэе үшөө ноябрь һарада дүүргэжэ, «Забайкаллес» комбинатай предприятинуудай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мурьсөөндэ түрүү нуури эзэлэ һэн. Тингээд байхадаа, леспромхозой коллектив улам дээшлүүлэгдэн уялганууды абдад, бүри эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ ороо.

Эндэхи мододод хоёрхон һарин турша дотор цикличностини графигаар хүдэлмэрилдэг боложо, жэлэйнгэ түсэбөө гадуур 33,600 кубометр модо Эхэ орондоо бэлэглэн, шэнэ жэлые угтаба.

В. Викторов.

Түсэбһөө гадуур—600 тонно колбаса

«Эдэе хоолой товарнуудай үйлдэбэрлэгы үргэдэхэ, тэдэнэй шанарынь хайжаруула тухай» СССР-эй Министруудэй Советдэй ба КПСС-эй ЦК-гэй тогтоолые бэлдүүлгэдэ оронойнгэ эдэе хоолой промышленностини предприятинууд элбэхитэйгээр хабаадласана. Тэдэнэй тоодо Улан-Удын мяха-консервын комбинатай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэришэд үнгэрһэн жэлдэ амжалтагайгаар хүдэлмэрилнэ.

Тэдэнэр продукци үйлдэбэрлэхэ жэлэйнгэ түсэбэе болзорхоон урид дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур 600 тонно колбасна зүйд, 2 миллион гаран банка консервэ, 60

тонно өөхэ Сибирини, Дальча Восточной ажалшадта үгһэн байна. Комбинатай түрүү заводууд, цехүүд жэл соо колбаса үйлдэбэрлэгэе 22,2 процент, консервэ — 25,7 процентээр дээшлүүлэ. Комбинат продукци үйлдэбэрлэгэе бүхы дээрэн 11 процентээр дээшлүүлэбэ. Консервын заводойхид арбаһан түүхэй эдээрэ элар 200 мянган банка консервэ гаргаа. Энэ үүсхэлэнь комбинатай бэш цехүүдээр дэмжэгдэ. Колбаса үйлдэбэрлэгшэд тэдэнэй үүсхэлээр худалмэрилэн, жэл соо 500 мянгаһаа дээршэ түхэригтэ продукциини өөшнэ үные хымдаруулаа.

Н. Спиранский, комбинатай түсэблэлгын таһагай начальник.

Һаалишад уялгана дүүргэбэ

НОВО-СЕЛЕНГИНСК. (Манай корреспондентһээ). Маленковой нэрэмжэтэ колхозой һаалишад даажка абһан үнээдһэ һу ехээр һааһын тулада социалистическэ мурьсөөндэ ороходоо абһан уялгана амжалтагайгаар дүүргэбэ. Һаалишан Янжима Лумбунова жэл соо үнээн бүриһөө 3000 литр һу һааха уялга абһан аад, 3000 литр һу һаагаа. Мүн һаалишан Дари Хайдалова үнээн бүриһөө 2500 литр һу һааха уялга абдад, 2800 литр һу һааба. Республикын түрүү һаалишан Бутыла Ринчинова үнээн бүриһөө 3300 литр һу һаажа, абһан уялгана үлүүлэн дүүргэбэ.

Композиторай шэнэ зохёол

Бурят-Монголой композитор Жигжит Батуев симфоническа оркестрэй хамта хоорой дуулаха сонте һаяхан бэшжэ дүүргэбэ. Үгэнүүдэнь поэт Дамба Жалсараев зохёон байна. Энэ сонте дотор эб найрамдалай түлөө советскэ арадай тэмсэл харуулагдана. Сонте 4 хубилаа бүриленэ: нэгэдэхинь «Партиингаа хургаалаар», хоёрдохинь «Колхозойнай ГЭС», гурбадахинь «Хани барисаан», дүрбэдэхинь «Эб найрамдалай дуун» гэжэ нэрэнүүдтэй.

Шэнэ жэлэй урда тэ тус зохёол оперо ба баледет театрын зал соо гүйсэхгэдэжэ, һүүлээрнэ зүбшэн хэлсэлгэ болоо. БМАССР-эй габьяата артист А. Арсланов, композитор Д. Аюшев, дирижернууд Н. Фотин, И. Забелский, поэт Д. Хилтукхин, дуушад М. Бриткова, А. Дорхова болон бусад үгэ хэлэжэ, энэ зохёолой һайн тала ба зарим тэды дутагдалнууд тухай тэмдэглэбэ.

Жигжит Батуевай шэнэ зохёол гүйсэхгэдэ абтаба.

Н. Маторин.

Социалистическэ мурьсөөнэй аша үрэ

Улан-Удын модоной заводой коллектив социалистическэ мурьсөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн, үйлдэбэрлээр дээрэ горьтой амжалтанууды туйлажа, шэнэ 1954 онойнгэ угтаба.

Заводой хүдэлмэришэд валовой продукци үйлдэбэрлэхэ жэлэйнгэ түсэбэе болзорхоон 25 үдэр үрид дүүргэдэ, түсэбһөө гадуур 15,5 мянган кубометр хирөөдэгдэмэл материалнууды оройнгоо шэнэ барилгануудта эльгээгэ.

Хирөөдэгдэмэл материалнууды платформодо ашаалагдг Николай Бурков, Иннокентий Казаков, Павел Гусляков ба бусад ажалал үшгэр жэшыэ харуула. Тэдэнэр даалбарита табан жэлэйнгэ түсэбүүдэе үни дүүргэдэ, мүнөө 1956 оной түсэбөөр ажаллажа байна.

Д. Аюшев, заводой түсэблэлгит табигай начальник.

СССР-эй нефтяной промышленностини хүдэлмэрилэгшэд жэлэйнгэ түсэб болзорхоон урид дүүргэбэ

Нефть бүлэн абаха, сабэр нефтьпродуктууды гаргаха талаар 1953 ондо СССР-эй нефтяной промышленносты тогтоолоһон түсэбэе нефтяной промышленностини хүдэлмэрилэгшэд декабрин 28-да болзорхоон урид дүүргэбэ. (ТАСС).

Электростанцинуудай хүдэлмэрилэгшэд электрэнерги үйлдэбэрлэн гаргаха жэлэйнгэ түсэбэе болзорхоон урид дүүргэбэ

Электрэнерги үйлдэбэрлэн гаргаха талаар 1953 ондо тогтоолоһон түсэбэе СССР-эй Электростанцинуудай ба электрпромышленностини министрствын электростанцинуудай хүдэлмэрилэгшэд декабрин 28-да болзорхоон урид дүүргэбэ. (ТАСС).

АРАДУУДАЙ ХҮСЭН ИЛАГДАШАГУЙ

Мянга юэн зуун табин гурбан оной ажал ба илалтын календарин бүүлшын хуудан хүндэтгэй ямбайгаар тайлагдан яларма галаар гэрэлтүүлэгдэн янза бүрин шэмэглээр гоёгдогон ёлын гэрлүүнд хадагдаба. Кремлевск куратнуудай дорюунар, сэдхэл зүрхэ хүдэлгэмөөр бүнини 12 часье тэмдэглэн сохиходо, ёлые тойроод наадажа байһан сэлмэг нюдэтэй, нонохон толгойтой үхибүүд альгаа ташаба. Эсэгэ советскэ ороноо магтаһан шэнэ жэлэй утгажын дуе үхибүүд хонгоо хоолойгоор жинганаса дуулаба.

Ёлын эгээн хүндэтэй газарта 1954 оной календарь табигдаба. Тэрэ календарь дээрэ томо улаан үзгүүдээр СССР гэжэ бэшээтэй байба. Эдэ дүрбэн байһан, бүр жабхалангаар бадаранги үзгүүд хадаа манай бүрин хүсэтэй Советскэ гүрэнэй нэрэ мүн. 1917 ондо болоһон Агууехэ Октябрскэ революшнн үлгы болоһон манай орон хадаа арадуудай жаргалай гуламта болобо.

Иймээнэ манай арадай һанаха байха юумэниинь, жаргалта һайхан байдалайн шэмэгийн болохо үхибүүд багашууд эдэ дүрбэн тон ехэ удхатай үгшүүдые түлөөлһин түрүү үзгүүдые шэнэ календарин гаршаг дээрэ харахадаа, өөрингөө түрэл, инэгэ Эхэ орон, Коммунистическэ парти, Советскэ Правительствода үнэшшэ сээр сэдхэлгээ:

Арадуудай алдарай найдамтай тулгуури,

Ариун түрэл Оромнай,

Арадай алтан туг, советскэ нангин туг,

Илалтаһаа илалтада хүтэлш!

Гэжэн магтаал үргэнэ.

Хамагые илагша, хамагые байгуулагша, хүсэн түгэлдэр, найдал дүрэн советскэ арадууд гар гараа бүри хүсэтэйгөөр адхалсан, мүрү мүрөө бүри эбэйгээр түшлэсэн, илалта түгэс 1953 онойе үдэшөөд, коммунизм тээшэ шэнэ алхаса хэжэ 1954 оной үргэн үүдые нээжэ оробо. Тэдэнэй дунда манай оройной столицин, Ленинградый ажал ба тэмсэлдэ шалгарһан хүдэлмэришэд, Узбекстаный хлопководууд, Кавказый садоводууд, Хара далайн сэрэгэй морятууд, советскэ хилын харуулаш-пограничникууд, Советскэ Бурят-Монголой ажалшад...

Манай Советскэ Эхэ орон ямар ехэ газар дайдатайб, ямар ехэ баялтайб! Арад зонинь харгаты! Ахадхү советскэ хүнүүд хэды хэлэн дээрэ хөөрлөхөд, хэды хэлэн дээрэ жаргалта байдал тухайдаа дуулалданаб.

Тэдэ эдэ бүхы хүнүүдые эгээл наггин, эгээл жабхаланта хүсэл — коммунизм байгуулха гэжэн хүсэл нэгдүүлднэ. Советскэ хүн бүхэнэй сэвжин оборто харанхы байхала гэрэл үгэхэ, хагсуутайда дулаа үгэхэ, аюултайда зориг олгохо Кремлин одоо бадарна.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партини, Советскэ Правительствоын холые нэбтэ хараһан, элдэб олон харгинуудай эгээл зүб замаар даһаһан хүтэлбэри дор манай арадууд 1953 ондо угаа ехэ амжалтануудые туйлаба.

Түүхэтэ XIX сьездын заварни

Жамсо ТУМУНОВ

дүүргэжэ, Парти ба Правительствоаар 1953 ондо абтаһан хүдөө ажакхые улам дээшлүүлэхэ, арад зоной ажабайдалыс эрхим хэмжээндэ хүргэхэ, худалдаа наймаанай ябдалыс һайжаруулха гэжэн арга хэмжээнүүдые дүүргэхын тулада советскэ хүнүүд альганайнгаа арбан хурганай шадабарнис гарган ажаллана. Эдэ тогтоолнуудай бата һууртайгаар бэелүүлэгдэжэ эхилһининь элнта. Промышленность, социалистическэ хүдөө ажакхы, культурын амжалтанууд тобойжо гарра.

Агууехэ Октябрини шаар, аха болохо ород арадай халуун туһаламжаар өөрынгөө ажакша мүрэнүүд дээрэнэ хаанта засагай, ноютагай баяд ноёдой дабхар дарлалтыс хуулажа хаяһан социалистическэ Бурят-Монголой арад зон советскэ арадуудай хани барисаата бүлэ соо үнгэрһэн 1953 ондо нилээд горьтойхон амжалтануудыс ажалтай ба гэгээрэл болбосоролой талаар туйлаба. Республикын хэдэн ажа үйлдбэринүүд, колхозууд, МТС-үүд ба совхозууд, худалдаа наймаанай эмхи зургаанууд өөһэднүүгөө жэлэй түсэбье уридшалан дүүргэбэ.

Улаан-Удын мяханай комбинатта ажалладаг Нина Петровна Ли-Чен Хо-нун бригада 1953 оной туршала 150—170 процент үдэрэйгөө нормые дүүргэжэ, арадай хэрэгшэд эрхим шанартай эдэе хоолой колбасна зүйлүүдые үгэжэ, СССР-эй Хүнгэн ба эдэе хоолой министрствын приказар «Эрхим шанарай бригада» гэжэн үндэр нэрээрэгэ олобо. Улаан-Удын механизированн шэлэй заводой ажалшан — шэл отологшо Антонина Ивановна Морозова гэшэ холдоо урагшаа хоолой харадаг хүн юм. Тэрэ эрхим һайнаар ажаллаһанайнгаа үрөөр декабрь һараһаа эхилжэ, 1954 онойнгоо түсэбье бэелүүлжэ ороо. Антонина Ивановнагай отгойһон шилүүд хургуули ясли, ордон болон байрын гэрнүүдэй сонхо руу наранай гэрлэе ехээр оруула.

Социалистическэ хүдөө ажакхын түрүүшүүдэй амжалта нилээд онсо байна. «С—80» гэдэг хүсэтэ тракторыс жоолодогш Тит Перфильевич Григорьевый нэрэ бүхы Бурят-Монголоо алдаршанхай. Тэрэнэй тракторай элдэн 2180 га газар колхозно талын шэмэг болоно.

Республикын эрхим хаалишад Ринчинова, Воронкова, Раднажапова гэшэд хүүемэ һайхан һү бэтэ орондоо 1953 оной туршала 3000 гаран литр һү үгэбэ.

Кульгурын ба урайһайханай ажалшад арадайнгаа алхасаһаа гэгээлдэггүй. 1953 ондо арадай үлгэршэ Аполлон Андреевич Торогов, БМАССР-эй габыата артист Дагва Дондуков болон бусад дуушад, хатаршад нилээд горьтойхон амжалтануудыс туйлаба.

Советскэ арадуудай мүнөөдэр ай-хубтар гоё һайхан. Тэрэнэй үлгөөдэринь буршые толотомо һайхан. Тэдэниинь хүн түрэлтэнэй жаргалтай наран — коммунизм шэнэ амжалтануудта уряална.

Тинхэдэ капиталай дарлалтын хара түмэр гэжын ажалша хүнэй гарта зуулд нохойн хэрхиржэ байһандал бүлэмхи муухайгаар ханхнажа байһан газарта арадуудай байдал жэгшүүртэй хүндэ байна. Гэбэшые, капиталисттарта жаргалаг будаагдалан капиталистическэ дэлхэйн дарлалдан арал эрхэ сүлөөгэй үржэлтэ нарыс хараха найдалаа гэжэнгүй...

Хаанай хара түмэр хөөмөгшые хамха сохин хаяжа, граждаска дайнай үсэл дэлхэйн 14 капиталистическэ оронудай хорото добтолгыс усадхан, Эсэгэ ороноо хамгаалһан Агууехэ дайнда фашистска Германия, империалистическэ Япониие илажа, Европын ба Азини арадуудта эрхэ сүлөө олгоһон Советскэ гүрэн дэлхэйн арадуудай урдах өөрынгөө зорилгыс хээээдшыс мартангүй. Тэрэ өөрыс түшлээн мандалан эб найрамдалта, ахаддүгэй мүнхэ барисаатай агууехэ Хитад орон, арадай демократини оронуудыс ба эб найрамдалта дуратай дэлхэйн арадуудыс толгойһон, амгалан тайбанай элдарта тугые хэлбэршгүүгөөр мандуулан, шэнэ дай үүдхэгшадый урдаһаа эршээтэйгээр тэмсэнэ.

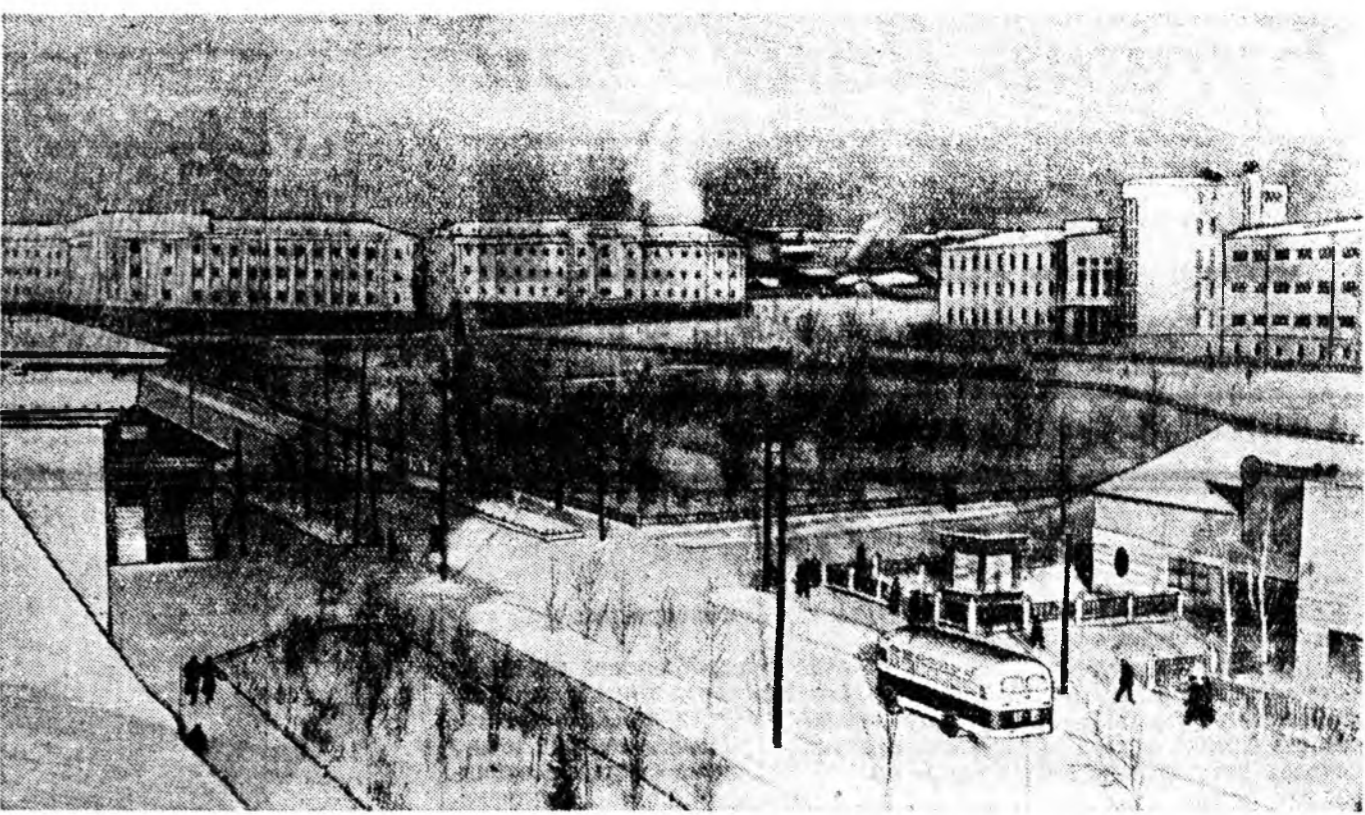
1953 он капиталистическэ дэлхэйдэ ямаршы амжалта асарбайгүй. Эрхэ сүлөөгэйгөө түлөө баатарлыгаар тэмсэһэн Корейскэ Арадай-Демократическа Республикаын эрэлхэг зоригыс нута даража, газар орониний ээжхү гэжэн түсэбни буту хүржэ. Корейн арад зон хитад арадай туһаламжатайгаар американетуудай үлдхэнэ энэ бузар муухай дайе болуулжа илалта туйлаба.

Американска самолёдууд дэлхэйдэ тойроод нилээдэжэ байна. Тэдэнэр хор мэхээр сэдхэлээ дүүргэһэн дипломатуудыс, генералуудыс, яндан муухай тагнуулашдыс ишэ тишэнь али болохо хөмороо гаргахыснэ зөөнэ, Советскэ гүрэнине ба Арадай демократини оронуудыс тойруулан далайн эрьсэд, хадын бооридо агаарай болон сэрэгэй уһан замтай базануудыс бодхоонэ...

Удэр хоногууд үнгэрнэ. Американска офицерүүдэй гарт зүүлгээтэй хулууһан, буулаһан часайн стрелкэнүүд яважал байна. 1953 оной календарин хууданууд нэхэгдэжэ байна. Гэнтэ гэгээн сагаан үдэр дунда эдэ дээрмэшээдэй аманиний ангайхыа, хэлэниинь хүдэлхээ, нодонинь эрьбэлдхээ болишо — энэ хадаа Советскэ Союзда атомна бомбоһоо бүри хүсэтэй водородо бомбын туршалга болоһон тухайда Советскэ правительствоын мэдээсэл һэн...

Советскэ Союз водородо болон бусад олон тоото атомна хүсэнүүдыс эзэмдэжэ байбашыс, эдэ эбсэгүүдыс отголон хорижо, арадуудыс дэлхэйн гурбадахи дайнай аюулһаа хахасаахын түлөө эрхлэхээр тэмсэнэ.

1953 ондэ манай Советскэ Правительствое толгойлогшо И. В. Сталин һаа бараһан байна. Энэ ехэ гашуудалыс советскэ арадууд илан гаража, тэрэнэй һаа баралгыс хэрэглэн советскэ аралдыс капиталай дарлалта үгэхыс нэлэһэн хорото муухай аашатай заговоршинуудыс элрүүлэн даража, Эхэ ороноо улам батажажэ, коммунизмын замаар этгилд дүүрэн урагшаа алхална. Энэ зармыс Коммунистическэ парти гэрэлтүүлнэ.

Улаан-Удэ. Советүүдэй тагмай үбөлэй сагыс харогиһа. С. Марновай фото.

ШЭНЭ ЖЭЛ МОСКВАДА

Һайндэрэй гоёнь лэ Москвада: Һүнни тэн.

Ерэбэ шэнэ жэл, һаруулахан гороһы туулаан,

Һаргыс таһагы шамзыс, Куратыс

сансоһан бавэрэс Хундага үргэмэ

— дууһынь — Хайрата оромнай

Гиннарэс Хэлэ лэ

туруушын үгыс. ...Бараниинь нүхлээ

бизэнэр Байрайгаа лунаа

мартангүй, Бахатай дурдал бэдрэн,

(Байгаагүй тэдэнэй газаргүй). Эндихи

дээдэ һаруулаһа, Эрэлхэг Урдаһаалаа,

Элһэтэ Нара-Нум гуймда, Зөһдшэ,

хүсэтэ Ангары, Баруулар,

зүүгэршыс «Уларна

Бригада» — гүрэнүүд бүхэмдэ

Бирбасрай айлыс дайдарныс

Барагдашгүй олон нүхлэ лэ.

Сонхооро шэртээжэ, хукуушайш

Сугларан зөгсөбди бутандыс, Саһанай лунууа

гэгээтээшэ Солото городнай һайхан дас:

Отгортой дугуһин

ганлуудар Орьлон байна лэ

омгой Ордонууд,

томо йлконуудтай, Оройдоо

улаахан өөдтой.

АЖАЛАЙ ХҮСЭН

Цехын үүдэ татажа оробобди. Станогоудай хүүейн шааһан абяан бутуу амһарта соо хаагаад байһанаа дэлбэрһэндэл, шэхэнэйнай хажуугаар шууян газашаа гарана.

Энэ халаа ажалай үдэрэй түлэг дунда ажажа байһан үе байба. Бидэниинь халаанай мастер Евдокия Ивановна Кутеннова халуунаар угтаба.

Гурбан рьядар хэдэн олон метрээ һунаһан станогоудай хоорондуур бидэниинь дахуулан, олон орёо станогоуд тухайла, эдэ машинануудай оньшыс бүхөөр гартаа барһан түрүүшүүдэй ажал хүдэлмэри тухайда бөөлто нэмээлтгүйгөөр бидэндэ Евдокия Ивановна хөөрэнэ.

Набтаршаг аад, хүдэр бээтэй басанай хажууда ошоод: «Энэ манай фабрикийн эрхим нэхэгшэ Варвара Петровна Гуслякова гэшэ» гэжэ бидэниинь танилсуула.

— Эрхим гэжэ даа, намшууг хүнүүд фабрикудаманай олон ха юм, — гэжэ Варвара Петровнагай үндэгэн сагаан ноурын яблока шэнги улаахан болошоно.

Бидэнэр Варварын хүдэлжэ байхыснэ аатархан, улаан хаража байбди. Станогоудын нэгэ жэглээхэнэр хүдэлнэ. Варвара Петровна станогоудайнгаа хоорондуур түргэ түргэн гэгшэлнэ, нитхэнүүдэ залана. Хургануудын ямар нэгэн хүгжамшын пнанино дээрэ наадажа байһаншуугаар хүдэлнэ. Балэн болоһон одеялануудыс хажуу тээшэнь табига ятлалта. Тэдэ Варвара бидэнтэй хөөрлөжэ, түрүүшынгээ чэс соо өөдтэй юмэ бүтээгэйгүй байгаа. Гашыс хушанайнгаа хэбээр урдажа байба. Варвара хүдэлмэридөө шиндэн ороод, үйлдбэрингөө бүтээсыс минута бүхэмдэ дээшлүүлжэ эхилнэ.

Варвара Петровна өөрынгөө улаан гараар нэхэжэ гаргаһан эд бараа хла хаанагүй харахадаа, хэдэн үдэрэй урда тээ тэдэнэйнгээ ноһон байһыснэ һанан һанан басгадаг ба омогорхолог, улам абьяастайгаар, улам оролдосотойгоор ажаллаха

эдэбхи үүсхэл досоонь түрэдэг болоо. Халаан дүүрбэ. Варвара Гусляковагай нэхэһэн сэмбэ ба одеялануудыс тооложо үзэхэдэ, халаанайнгаа даалгарниис 150 процент дүүргэһэн байба. Шанарын һайн.

— Үшөөл бага гэшэ, халаанайнгаа нормые 200-гаал процент дүүргэжэ арга бни. Энэниинь заатгүй туйлахаб гэжэ Варвара Петровна омогоор мэдүүлнэ.

БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ сэмбын фабрикийн коллектив ажалай аша габыагаар суурхажэ байдаг, Эндэ ажал үнэхөөрөө алдар болон ба шэн габыагай хэрэг болонхой. Тус фабрика жэлэйнгээ үйлдбэрин түсэбье аяар декабрини 19-дэ дүүргээд, шэнэ жэл болотор 37 мянган метр бэлэн сэмбэ, олон одеялануудыс нэхэжэ, Эхэ орондоо тушааха гэжэн уялгана амжалтагайгаар дүүргэбэ. Мүнөөдэр фабрикийн коллективныс ажалай түрүү коллектив гэжэ нэрлэхэдэ болоно. Хэдэн зуугаад хүнөө бүридлэһэн энэ коллектив соо үйлдбэрингөө даалгарниис дүүргэлдэггүй хүдэлмэришэн гэжэ оройдоо үгы юм. Энэ халаа сэмбын фабрика дээрэ ажалай эмхидхэлэй жэшээтэ һайнаар табигданиинь, социалистическэ мүршөөндэ бүгдөөрөө хабадалсаа, абяан уялгануудаа дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ бүхы хүсэ шаллааа элсүүлдэг байһаниинь харуула.

Тус фабрикийн эрхим хүдэлмэришэд Гордеева, Раднаева ба бусад жэлэйнгээ түсэбье үнн хала дүүргээд, мүнөө түсэблөө гадуур 2 мянга гаран метр сэмбэ нэхэжэ. Нинэ түрүүшүүд энэ нилээд олон.

Мүнөө тус фабрикийн коллектив бни байгаа үйлдбэрингын талмайһаа продукци бүтээн гаргалгыс дээшлүүлжэ ба 1954 оной түсэбье болзорһонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүршөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ байна.

Ц. Дамбаев.

ШЭНЭ ДЭБЖЭЛТЫН ЗАМААР

1953 оной декабрь һарын бүүлшын үдэрнүүдэй нэгэн һэн «Улаан Оронго» колхозой центри, зүүн баруун тээшэ зурһан үйлсөөр шаргааршыс, ябагаршыс хүнүүдэй олоороо субахань хараглана. Эртэ үрээр ябаашадай дунда һурагшадшыс, ажалдаа яаража ябаһан колхозникууд болон механизаторнуудыс бни. Үлгөөнэй наранай алтан туяажа отгоргойлоо сасаргажа байха үедэ, колхозой центри урдуур урдан гараһан Оронго голһоо агаарта сэн бун дэгдэнэ.

Ингэжэ «Улаан Оронго» колхозой ажалай нэгэ үдэр эхилнэ. Клубай газаа тодолоһон репродукторһаа дикторэй абяан үбэлэй хүйтэн агаарта элихэнээр соностоно.

Үнгэрэгшэ намар баригдажа дүүргэгдэһэн колхозой шэнэ правлениин байһан тээшэ хүнүүд олоороо субана.

Колхозой түрүүлэгшын ехэ кабинет... Артелиин гөшүүд түрүүлэгшэ нүхэр Цыренжаповта ямар нэгэн асуудалаар хандаад лэ, уданшгегүй гаранал.

—Партийн ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй боложо үнгэрһэнһөө хойшо колхозлотнай ямар хубилалта болооб, — гэжэн асуудалтайгаар нүхэр Цыренжаповта хандаадамнай тэрэ ингэжэ харюусаба:

—Мүнөө хүндэтэй ба харюусалгатай үе — малай үбэлжэлтэ ябажа байна. Малаа тобир тарганаар ондо оруулахын тула ехэжэн бэлдхэл хөгдэ. Колхозникууднай малаа хоролог гээлтгүйгөөр ондо оруулахын, түлнүүдыснэ бүрин бүтэнөөр тэмжээһэн тула социалистическэ мүршөөндэ оролсоод, эршэмтэйгээр хүдэлмэришэ байна. Малажалайнгаа хүшэр хүндэ хүдэлмэришүүдыс механизаторнууд ном, портфель барихтай, ноютагайнгаа долоон жэлэй үдэһын һуруули тээшэ шэглэн алхалжа ябабад. Эдэнэр эрдэмээ дээшлүүлжэ гэжэ эрид шилдэһи хүнүүд гэшэ. Тэрэнгүйгөөр мүнөө үсын хүдөө ажакхын оньһото машинануудыс жоолоохын аргайгүй юм гэжэ тэдэнэр һайн мэдэнэ.

—Племенной үнээдэ энэ байрада һаяшаг оруулабди, — гэжэ һаалишан Долгор Замбалаева хэлэнэ. — зарим үнээдэй мүнөө тугаллажа эхилнэ. Хамта дээрэ 8 тугал абяад байһабди. Ная тугаллаһан үнээдтэй тусхай тогтооломол рационээр тээжэл эдоулнэбди. Бусад үнээдтэй үдэртөө 6 килограмм үбэ, 4 килограмм соломо, тэрэнһэнэ гадна, шрот, һагшадана гэжэ мэгтын тээжэл эдоулдэгбди. Тугалууднай энэ жэл түлгидгөөгүй байрада байха юм. Тэдэн тэр тэрэ хараглана, — гэжэ тэндэхыс тугалай байрыс хургаараа заана.

—Ерэхэ шэнэ жэлдэ ямар түсэб урдаа табига байнат? — гэжэн асуудалда нүхэр Замбалаева нэгэжэ харюусана:

—Партийн ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолой гарайһанай уламанай фермын һаалишад тусхай социалистическэ уялга абайһан юм. Тэрэ уялгага дүүргэхын түлөө билдэнэр бүхы хүсөөрөө оролдожо байнабди. Би племенной долоон үнээдыс харадаг хүм. Нэгэнниинь мүнөө тугаллаа. Нүүгөөд зариманиинь тугаллахаа ойртожо байна. Эдэ үнээдэйнгээ харууһалгыс һайжаруулжа, ашаг шымьснэ дээшлүүлжэ, түлнүүдэ бүрин бүтэнөөр тэмжээжэ гэжэ би оролдохоб.

Долгор Замбалаева малажал дээрэ үннэй хүдэлмэришэд, дүй дүршэл ехэтэй хүн юм. Тэрэ халаа урдан һубай малнууд болон жэжэ үхэр буруудыс хаража байһанаа үнгэрэгшэ жэлһээ хойшо племенной үнээдыс харадаг болоо.

Долгор Замбалаеватай хамта племенной үнээдэй фермэ дээрэ 4 һаалишад ажаллаа. Эдэнэр 37 һаалишад ажаллаа. Эдэнэр 37 һаалишад ажаллаа.

—Племенной үнээдэ энэ байрада һаяшаг оруулабди, — гэжэ һаалишан Долгор Замбалаева хэлэнэ. — зарим үнээдэй мүнөө тугаллажа эхилнэ. Хамта дээрэ 8 тугал абяад байһабди. Ная тугаллаһан үнээдтэй тусхай тогтооломол рационээр тээжэл эдоулнэбди. Бусад үнээдтэй үдэртөө 6 килограмм үбэ, 4 килограмм соломо, тэрэнһэнэ гадна, шрот, һагшадана гэжэ мэгтын тээжэл эдоулдэгбди. Тугалууднай энэ жэл түлгидгөөгүй байрада байха юм. Тэдэн тэр тэрэ хараглана, — гэжэ тэндэхыс тугалай байрыс хургаараа заана.

—Ерэхэ шэнэ жэлдэ ямар түсэб урдаа табига байнат? — гэжэн асуудалда нүхэр Замбалаева нэгэжэ харюусана:

—Партийн ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолой гарайһанай уламанай фермын һаалишад тусхай социалистическэ уялга абайһан юм. Тэрэ уялгага дүүргэхын түлөө билдэнэр бүхы хүсөөрөө оролдожо байнабди. Би племенной долоон үнээдыс харадаг хүм. Нэгэнниинь мүнөө тугаллаа. Нүүгөөд зариманиинь тугаллахаа ойртожо байна. Эдэ үнээдэйнгээ харууһалгыс һайжаруулжа, ашаг шымьснэ дээшлүүлжэ, түлнүүдэ бүрин бүтэнөөр тэмжээжэ гэжэ би оролдохоб.

Долгор Замбалаева малажал дээрэ үннэй хүдэлмэришэд, дүй дүршэл ехэтэй хүн юм. Тэрэ халаа урдан һубай малнууд болон жэжэ үхэр буруудыс хаража байһанаа үнгэрэгшэ жэлһээ хойшо племенной үнээдыс харадаг болоо.

Долгор Замбалаеватай хамта племенной үнээдэй фермэ дээрэ 4 һаалишад ажаллаа. Эдэнэр 37 һаалишад ажаллаа.

хэй үнээдыс харууһалдаг юм. Үнээдыс үдэртөө 3 дахин һаагадаг, рационной өһоор дээшлүүлэгдэжэ, хоёр дахин уһаладаг байна. Малшад сүлөөтэй сагтаа улаан буландаа орожо, шэнэ газетэ, журналуудыс уһадаг, сүлөөтэй сагаа культурунаар үнгэрэгдэг юм.

Племенной фермын дэргэдэхэ һү һаалин агрегадай байра соо 4—5 һүнүүд сугларанхай, нэгэ мотор хуршэгшэнүүлднэ. Тэдэнэр Саянтын МТС-эй механизаторнууд нүхэд Чимит Банзаракцаев, Цырендоржи Цыденов, Дашиниинь Раднаев, Чойжон Буладаев гэшэд байгаа.

—Бидэнэр намарһаа хойшо энэ фермэдэ дамжуулын харгы, кормозапарник, корнеизмельчитель хэжэ, үннхэн ашагдалдаа оруулаа һэмди, — гэжэ монтажна бригадын бригадир нүхэр Банзаракцаев хэлэнэ. — Үнээдэй һү һаалин агрегадае һаяшаг хэжэ дүүргэбди. Мүнөө энэниинь туршажа байнабди. Үлгөөдэр энэ агрегадаа тусхай комиссдаа тушаажа үгэхэбди.

Энэ үедэ хэдэн һаалишад агрегадай байра соо орожо ерээд: —Хээээ үнээдэ һахамнайб, — гэжэ асууна.

Чимит Банзаракцаев тэдэнэрэй асуудалда харюусаха зуураа, Долгор Замбалаевада хандажа, нэгэжэ зугархаг хэлэнэ:

—Өөрөө мотороо эрьбуулээд үнээдэ һаажэ эхилш! — Үгы, би айһаб, — гэжэ нүүгөөдөн хэлэнэ.

Үдэш харанхы боложо эхилхэдэ фермын байра соо электрын галнууд яларжа эхилнэ. Үдэрныс һайнаар эдэлһэн үнээд өөһэдэйгөө байранууд тушаа хэбтэжэ, томоотой янзаар хибдэхэе хибэнэд.

механизаторнууд ном, портфель барихтай, ноютагайнгаа долоон жэлэй үдэһын һуруули тээшэ шэглэн алхалжа ябабад. Эдэнэр эрдэмээ дээшлүүлжэ гэжэ эрид шилдэһи хүнүүд гэшэ. Тэрэнгүйгөөр мүнөө үсын хүдөө ажакхын оньһото машинануудыс жоолоохын аргайгүй юм гэжэ тэдэнэр һайн мэдэнэ.

Городой гэрнүүдэй түхэлтэйгөөр баригдалан колхозой правлениин байһан соо уужам һарууд, ехэнүүд залууд бни. Тэдэн соонь колхозой түрүүлэгшын, парторгын, бухгалтерай ба агро-зоотехническэ кружокой заняти үнгэрэгдэһэн залууд бни. Эндэ үдэшлэн хүнүүд олоороо сугларан

КНДР-эй арадай ажахыг нэргээн бодхоолго

ХЕНЬЯН, декабри 30. (ТАСС). Корейн арадай ажахыг нэргээн бодхоох талар таан нара соо хэдэйн хүдэмэрийн дүнгүүд тухай ТАСС-эй корреспонденттэй хөөрөлдэхдөө Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Хүндэ промышленностин министр Ким Ду Сам ингэж хэлэбэ:

Предприятиянуудыг түргэнөөр нэргээн бодхоохын ба шэнэ предприятиянуудыг барихын түлөө Корейн ажаллаад шэнэ зоригтойгоор тэмсэжэ байна. Дайнай урда тээ байгуулагдаһан бүхы юумээс ойрын хэдэн жил соо бидээр нэргээхэеэ гадна, хэдэ хэдэн шэнэ предприятиянуудыг бариха, тэдэниие мүнөө үеын техникээр зэбсэглэхэ ёһотойбди. Үнгэрһэн амгаан үеын таан нара соо эрхэ жэлдэ хаа хаангүй ябуулагдаха нэргээн бодхоолгын үргэн эхэ хүдэмэригдэ гол түлэб бэлдэхэд хэлтэһэн байна. Гэбэл хандаралнуудыг шэнхэлэн үзэлгэ хэгдээ, барилгын түсэб зохёолго, предприятиянуудын эрритори эсбэрлэгдээ, байрнуудта капиталына захиарилтанууд хэгдээ. Тинхэтэй хамта манай министростван зарим предприятиянуудта бүхэйн участогууд нэргээн бодхоолоод мүнөө иродууһы үгээжэ байна. Жэньхэлдээ, булад шудхалгын завод эблэрэлтэ баталһанай һүүдээр 55 хоноод байхала, дайнай хойто тээхн үедэ түрүүшын булад үзлэһэн байна. Мүнөө элдэ электрическэ хүсөөр хайлуудга хэхэ хоёрдохи нэшэн нэргээн бодхооложо байна.

Мүнөө үедэ орон дотор нүүрһэ манган абага дайнай үеһиндэ орходо хоёр дахин эхэ болоо. Нүүрһэ мангалгыг механизацилха хүдэмэригдэ ба шэнэ уурхайнуудыг нэргээн ябадалда онсо анхарал табиглана. Республикын арадай

ажахыг нэргээн бодхоолоо ба шаашадан хүгжөөхөдөө металлургическа шухала заводудыг нэргээн бодхоотобо хамта машина бүтээлгын хэдэн предприятиянуудыг, тэрэ тоодо орон дотор түрүүшын автомобильна заводые бариха байнабди. Энэ завод хадаа 1957 ондо ашаглалгада оруулагдаха юм. Мүнөө машина бүтээлгын заводой барилга амжалтайгаар хэгдэжэ байна. Улаадахы жэлдэ энэ завод металл үйлдэбэригдэг станогнуудыг бүтээн гаргадаг болохо юм.

Корейн арадай ажахыг түргэнөөр нэргээн бодхоох хэрэгтэ, Советскэ Союзай, арадай Хитадай ба арадай демократини ороонуудай зүгһөө бидэндэ үзүүлэгдэжэ байһан асарин эхэ туһаламжанууд шилдхыг удаханартай. Эдэ ороонуудай элгээһэн станогнууд, элдэб түхээрзэгүүд ба техникческэ материалнуудыг олон предприятиянууд абажа эхилээ. Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын хүдэмэригдэ, инженерүүд ба техникүүд хүдэмэрийн советскэ түрүү методуудыг оролдосотойгоор шудалжа, ажалай бүтээсы горьтойгоор дээшлүүлэхэ ябадал туйлана.

Түгээхэл дээрээ Ким Ду Сам ингэжэ мэдүүлэ: американскэ агрессорнууд манай Эхэ орондо хүндэ хандарал хохидол ушаруулаа. Дайнай үедэ хандаргадан арадай ажахыг нэргээн бодхоохын тулалда нилээд эхэ хүсэлдэ ба горьтой сэт хэрэгтэй байна. КНДР-эй Прагматическын хүтэлбэрээр, Советскэ Союзай, Хитадай Арадай Республикын ба арадай демократини ороонуудай ахалдуггүй туһаламжа хүлээн элдэ эхэнүүд зорилгонуудыг амжалтайгаар бэлдүүлэхэ байһандаа корейскэ арад этгэнэ.

Чехословакиин табан жэлэй түсэбые дүүргэлгын түрүүшүүл

ПРАГА, декабри 30. (ТАСС). Чехословакка телеграфна агентствын дамжууланһан ёһоор пражеска областини предприятиянууд декабри 17-до табан жэлэйнгэ түсэбые дүүргэбэ. Готвальдовска табан жэлэй зорилгонуудыг болзорһоон урид дүүргэһэн тухайгаа пражеска область орон дотороо түрүүдэжэ рашорт үгэбэ. Пажеска областини промышленностьа валовой продукци үзлэдбэрлэгэ 1953 ондо 1948 онойгодоо эрходоо 145,9 процентээр урла. Мүн энэ үе соо ажалан бүтээгэ 52,4 процентээр нэмһэн байна.

Пажеска областин ажаллаад социалистическэ мүрьсөө дүргэнөөр

дүүлэрүүлһэнэйгээ ашаар шимэ амжалтануудыг туйлаа. Мүнөө жэлдэ областини бүхы ажаллаад, бэсэархада 50 процентийг социалистическэ мүрьсөөндэ оролсоһон байна.

Соколовскэ нүүрһэнэй бассейниэй горнянууд табан жэлэйнгэ түсэбые энэ оной ноябри 2-то дүүргэһэн байгаа. Декабри 28 хүртээр тэдэнэр 1 миллион 200 мянган тонно нүүрһэ түсэбөө гадур малтаба. Соколовскэ шахтернууд нүүрһэ мангалгыг механизацилһанай ашаар табан жэлэй турша соо продукциин өөрийн үнисэ 8,57 процентээр хумдаруулаа.

КПГ-эй байгуулагдаһанар 35 жэлэй ой гүйсэлэн тухай немецкэ демократическа хэблэл бэшэнэ

БЕРЛИН, декабри 30. (ТАСС). Германшын коммунистическэ партиини байгуулагдаһанар 35 жэлэй ойн мүнөөдэр гүйсэлэн тухай немецкэ демократическэ хэблэл зургаан тэмдэглэбэ.

КПГ-эй Центральна правлендэ Советскэ Союзай Коммунистическэ партиини Центральна Комитедэй үзлэгдэһэн амарилгын телеграммые «Наше Движение» газетэ түрүүдэ

шингээ хуудалһан дээрэ тэлилоо. «Германшын коммунистическэ партиини байгуулагдаһан түүхтэй удаханар гэжэ тарихлагданай Вильгельм Пикын статьяе, тэрэһэлэн «Карл Либкнехтын, Роза Люксембургин ба Эрнст Тельманэй захяануудыг КПГ бэлдүүлнэ» гэжэ Германшын коммунистическэ партиини түрүүлэгшэ Макс Рейманэй статьяе тус газетэ тунхаглаа.

Румынска арадай республикын байгуулагдаһанар зургаан жэлэй ой

БУХАРЕСТ, декабри 30. (ТАСС). Румынска Арадай Республикын байгуулагдаһанар 6 жэл гүйсэлэнэй ойе румынска арад мүнөөдэр найндэрлэжэ байна. Бухарест найндэрлэхээр шэмэглэгдэхэй. Хаа хаангүй гүрэнэй түүгүд, румынска хүдэмэригдэһэн партиини ба гүрэнэй хүтэлбэрлэгдэлдэй өрттредүүд үзлэгдэнхэй.

Предприятиянуудта ба эмхи зургаануудта, сэрэгэй частнуудта, горонууд ба тосхонуудта национальна найндэрэй хүндээлтэ зорюулагдаһан баяран суглаанууд болоно. Энэ гайхамшгата үлэр тухай газетүүд түрүү бэшгүүдээ зорюулаһан ба бүсэд материалнуудыг тунхаглаһан байна.

Үнгэрһэн 6 жэлэй турша соо экономикын ба культурин талар болоһон гол эхэнүүд хубилалтанууд тухай элдэ материалнууд соонь хэлэгдэнэ.

Арадай республикыг сонсохоор 6 жэл гүйсэлэнэй ойе Румынини ажаллаад үйлдэбэрийн эхэ идалтануудыг туйлажа угтаба. Олон предприятиянуудай коллективүүд жэлэйнгэ түсэбүүдыг болзорһоон урид дүүргэбэ. Эрхэ жэлэй түсэбөөр Бухарестын 123 предприятия, Арада горсдой 18 предприятия, Сталлеска областини 100 үлүртэй предприятия, Крайовска, Питештигэ ба Галацеска областинуудай 120 шахуу предприятиянууд эрхэ жэлэйнгэ түсэбөөр ажаллажа байна.

СССР ошоод ерэнэн английскэ эхэнэрнүүдэй делегациин гэшүүниис лейбориснска партиинаа гаргаба

ЛОНДОН, декабри 30. (ТАСС). Ассоциатед Пресс агентствын мэдээсэлэй ёһоор, лейбориснска партиини Болсовередхэй (Дербишир) организациин түсээхэм партиини Гэлпуэлдэдхи организацини түрүүдэһэн, графствын советэй гэшүүдэй

Ева Редферн гэгшисэ үнгэрһэн парла эхэнэрнүүдэй национальн асаамблеин делегациин составта ерэнэн Советскэ Союз ошоод ерэнэрнүүдэй лейбориснска партиинаа гаргаба.

Английска капиталистнуудай ашаг олзо ургана

ЛОНДОН, декабри 30. (ТАСС). Юмэней сэнгэй талай аргагүй ургалһан ашаар ажалла хүн зоний хүдүүдээр һуужа капиталистнуудан баяжадаг тухай элдэ хоолой продуктнуудыг үйлдэбэригдэ, бүтүүдэд ба хубаарилал англиска 253 компаниянуудай финансова тоосгоноуд элдэ тоолоор гэрлэнэ. Иймгэ

нэгэ жэлэй турша соо элдэ компаниянууд 103 миллион фунт стерлинг гүдэйн үнгэрэгшэ жэлэйхилдэ орхолоо 1 миллион фунт стерлинг ашаг олзо олоһон байна. Нүүнэй хоёр томо компаниянуудай жэлэй ашаг олзо 5,5 миллион фунт стерлинг болоһон байха юм.

Ленд-лизэй талаар советско-американска хэлсэнүүд тушаа

ВАШИНГТОН, декабри 30. (ТАСС). Дэлхэйн хоёрдох дайнай үедэ ленд-лизэй ёһоор Советскэ Союзай абанан далайн-сэрэгэй судануудай 186-снй (гол түлэб торпедна катернууд ба десантна судануудыг) США-гэй правительствын хүсэлһэнэй ёһоор Холбоото Штадуудта дамжуулан үгээжэ ябадалтай холбоотой техникческэ асуудалнуудыг зүбшэн хэлсэхын тулалда декабри 29-нэй үдэр Вашингтондо СССР-эй ба США-гэй түлөөлөгшэдэй зүблөө хэлһэншэ мэдэжэ болобо. Эдэ судануудыг дамжуулан үгээжэ тухай асуудал хадаа хоёр талын хэлсэнэй ёһоор тэдэнь

Советскэ Союзда худалдагдаха зэрэгтэй ба ленд-лизэй талаар тоосоонуудыг турмишуулаха юрэнхы асуудалтай хубинь болохо байһан юм.

Декабри 29-дэ болоһон зүблөөн тэрэ советскэ түлөөлөгшэ хадаа американска талата далайн-сэрэгтэй эдэ судануудыг дамжуулан үгээжэ тулалда Советскэ Союз шадар байдаг ямар нэгэн харин гүрэнүүдэй нортдо абашижа үгэхөөр советскэ талын бэлэн байһан тухай мэдүүлһэн байна.

Американска түлөөлөгшэдэй дуралхалаар удаалһан заседани декабри 31-дэ болохо юм.

Итальянска сэрэгэй пленэйхидыг СССР-һээ репатриацилга

РИМ, декабри 29. (ТАСС). Аминисти тухай СССР-эй Верховно Советэй Президиумтэй Указан ёһоор гүдэн СССР-эй Верховно Сүүдэй тодорхойлогһон ёһоор хэлэн гэмэйнгээ түлөө урдаһы хэһээлтгээ абтанан итальянска 27 сэрэгэй пленэйхид болзорһоо урид сүүлэгдөөд, Италия бусаха ёһотой болобо гэжэ СССР-һээ Италияг һуудат посол Костялев Италиин Министрүүдэй Советэй түрүүлэгшэ ба гадаадын хэрэгүүдэй министр Пелла гэгшэдэ үсэгдээр мэдээсэ. Тинхэдэ итальянска сэрэгэй пленнэ баһа нэгэ хүн хэһээлтгынгээ болзорые дүүргэһэн тулалдаа

СССР-һээ Итали бусаха ёһотой байна.

Посол Костялев г-н Пеллада зохио пото барюулаа. Тэрэни соонь советскэ террителин дээрэ итальянска сэрэгэй пленэйхид үгы болобо, дурсагдаһан 28 хүнэй СССР-һээ бусахалһан итальянска сэрэгэй пленэйхидыг СССР-һээ репатриацилга гүйсэд түгээхэгдэхэ байна гэжэ зааглана.

Сэрэгэй пленэйхид бэшэ 6 итальяншүүд гэм хэһэншээ түлөө тэрэһэншэ хэһээлдэһэн аад, СССР-эй Верховно Сүүдээр болзорһоо урид сүүлэгдөөд, тэрэһэлэн репатриацилалдаха байна гэжэ г-н Пеллада посол нэгэн доро мэдээсэһэн байна.

Индо-Хитадта дайсэ зогсоохын түлөө Эдуард Даладьесын статья

ПАРИЖ, декабри 30. (ТАСС). Индо-Хитадтахи дайн тухай национальна Суглаанай депутат ба урдаһы министрүүдэй советэй түрүүлэгшэ байһан Эдуард Даладьесын статья «Энформасьон» гэжэ газетдэ тунхагдобо.

Тухайлбал статья соо ингэж хэлэгдэнэ: «Индо-Хитадтахи францускэ зэбсэгтэ хүсэлүүдэй главнокомандлагша генерал Наварр үгээр гэршэ намар эхэ долбоолодо бэлдэхэд, тэрэнэ эхилһэн байгаа. США 385 миллион доллар нэмжэ үгээжэ байна. Франци хадаа Германидахи ба Африкадахи сэрэгүүдээ горьтойгоон хүсэлүүдыг нэмжэ элгээһэн байгаа. Бүхы дэлхэй дээрэ тунхагданһан франко-американска мэдүүлгын ёһоор энэ долбооло халһагдайсанай сэрэгүүдыг бута сохин

усадхаха» зорилготой байһан юм.

Улаань дайнай элдэб операциянууд болоо. Хэрбэ» Вьетнамай арми (вьетнамска арадай арми) усалдаагүй һаа, зүгээр үй бута сохиндоо гэжэ һаа болотор мэдээсэгдэжэ байгаа.

Мүнөө Индо-Хитадтахи арадай сүүлэгшын армин амжалтануудыг туйлажа байхала, усалдаха оролдого байһан «дэианаянган» хэээр, ямар эхэ хүсэ гаргажа гүдэртэ сохилдохо байһаншэ хэһисэ мэдэжэ шадахагүй байһан тухай Даладьес тэмдэглэнэ.

Хо Ши Минэй правительство хадаа эбэй хэлсэнүүдыг хэхээр бэлэн байһанад нэгэтэһэн мэдүүлдэг, тинхэдэ Францида таарамжатай улолшисе ба экономическа хэлсэлсүүдыг баталхисе дурадхадгай байгаа.

Франциин национальна Суглаанда

ПАРИЖ, декабри 30. (ТАСС). Национальна Суглаанай үсэгдээр эрэй заседани дээрэ 1954 оной январь ба февралын сэрэгэй бюджет, мүн энэ үе соо гэгээрэлэй хэрэгсэлдэ үгээжэ кредит тухай асуудал үзлэһэн хэлсэгдээ. Финансова эхэ бэрхшээлэй боложо байһан дээрэ энэ национальна Суглаан бүхы жэлэй сэрэгэй бюджетые баталха аргагүй байһан дээрэһээ хоёр харын сэрэгэй бюджет тухай асуудал табиһан байгаа.

Эрхэ жэлэй түрүүшын хоёр харын сэрэгэй бюджет 178 миллиард франк хэмжээтэйгээр 416 голосоор баталагдаһан байна. 208 голос (коммунистнууд ба социалистнууд) энэниие арасан байха юм. Дурсагдаһан сумма хадаа 1954 оной

сэрэгэй бюджетые 1,068 миллиард франк хэмжээтэйгээр тогтоохо гэжэ правительствын оруулан дурадхалай зургаанайнш нэгэ хуби болоно.

Парламентска национальна оборонны комиссини зүгһөө элдхэл хэлэн Трибуле («социальна ябуулгануудай республиканска союз») голосовани хадаа правительствын мүнөө ябуулжа байһан сэрэгэй политике найшаһан удхатай бэшэ гэжэ онсэ тэмдэглэгдээ. Зэбсэгдэһын талаар правительствын ябуулжа байһан политике тэрэ хурсаар шүүмжэлээ.

Депутат коммунист Виллон Индо-Хитадта дайсэ болоулхисэ эриһэн байна.

Патет-Лаогой арадай-сүлөөлэлгын армин ябуулганууд

ШАНХАЙ, декабри 29. (ТАСС). Патет-Лаогой сэрэгүүдэлгын правительствын тунхаглаһан хуулита коммюнике вьетнамска информационно агентство дамжуулаа. Тэрэни соонь ингэж хэлэгдэнэ, гэбэл Ляньанска арадай-сүлөөлэлгын армин хадаа францускэ эзэмдэгшэлтэ сэрэгүү долбоолгын операциянуудыг үүдэй үедэ шагналлаа.

Патет-Лаогой арадай-сүлөөлэлгын армин частнууд Такек гэжэ городыс (Патет-Лаогой центральн хубида) декабри 25-дэ эзлээ. Энэ долбоолгын эсэстэ Патет-Лаогой хэй-

то талын хубида байһан францускэ колонияльна сэрэгүүд Патет-Лаогой урда талын хубида байһан сэрэгүүдээ татаалагдаһан байна.

Гурбан үдэр соо болоһон байдалуудтай үедэ Патет-Лаогой арадай-сүлөөлэлгын армин дайсамай 2200 солдадууд ба офицернуудыг усалдаһан ба буюу зэбсэг олоор абанһан байна.

Такек городһоо урда зүг нэгэлэн сугариха абанһан дайсамай сэрэгүүдыг даогянска арадай-сүлөөлэлгын армин сэрэгүүд мэргэн намнаһан үргэлжэлөөр.

Харин капитал австрийска банкнуудыг гартаа абахыг нэлэнэ

ВЕНА, декабри 30. (ТАСС). «Харин эскпертүүдэй комиссини» вая тунхаглагдаһан элдхэлэй улхис «Экспертшисе» Фалькс-штими» газетэ хурсар шүүмжэлэ. Энэ комисси хадаа улаан снй соо австрийска банкнуудай байдалыг шэлжэлһэн байха юм. США-гэй федеральна резерв банкын хүгэдбэрлэгшэдэй нэгэн Артур Мергет, бельгийскэ национальна банкын хүтэлбэрлэгшэ Морис Фрер, английска банкын түлөөлөгшэ Отто Нимейер ба бусад составтай энэ комисси хадаа австрийска банкнуудыг баруунай гүрэнүүдэй монополистуудһаа бүрн эхээр дулдэланги болгохо зорилгоор өөрынөө элдхэл соо хэдэ хэдэ дурадхалуудыг оруулан байха.

Тухайлбал, австрийска национальна банкын ямар нэгэн политическэ нүлөөнөө хамгаалуудай байхыг энэ комисси эриһэ. Энэ хадаа национальна банкын ажал-ябуудыг парламентын ба правительствын зүгһөө хинаха зарим хэдэн арга боломжотой мүнөө бэйлшын усалдаха гэһэн удхатай юм.

Тухайлбал, национальна банкн генеральна советэй гэшүүдыг правительствын томилдог эрхэ халагдаха ёһотой болоно.

Комиссини оруулан хэдэ хэдэн дурадхалууд хадаа Австриин национальн ажиллагадан банкыг баруунай финансова капиталтай бүрн хиналалда абаха ябадалга хүргэжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-Удэ городой хүтүдэй № 7 садта шэнэ жэлэй ёһоо боложо байна. В. Шитниковой фото.

Манай бишыхан үхибүүдтэ

- 1. УХИБҮҮД, БОДОГТЫ**
 Үхибүүд, үхибүүд, хэригты,
 Үгдөөгүүр болоо, бодогты!
 Найхан ёлоо,
 Ургаад байна.
 Нахата Мороз
 Эрээд байна:
 Бэлэг сэлэгтэ,
 Тараан хубаахань,
 Бидэнтэй хамта
 Дуулан наадахань.
- 2. ЕЛКЫН ДЭРГЭДЭ**
 Оо! Гоё даа, гоё даа,
 Елконнай!
 Одоолшис эрээ даа
 Шэнэ жэлнай!
 Монсогорхонууд,
 Гонсогорхонууд,
 Ногоохонууд,
 Ягаанууд —
 Элдэб үнгэн
 Олон янзын
 Нааданхайнууд,
 Гоболтонууд
 Яларна,
 Телорно.
 Найхан даа баһашье!
 Найхан даа баһашье,
 Нэгэ нэгээр
 Абаад үзэнэйб,
 Нэгэ нэгэ
 Эльбээд хэнэйб.
- 3. ШЭНЭ ЖЭЛЫЕ ХЭН АСАРААБ?**
 Хоногой ошохыг
 Тооло тоолохоор,
 Ханьгаа календарь
 Хуула хуулаһаар
 Шэнэ жэлыг,
 Энэ баярыг
 Табатайхан
 Тания
 Дүрбэтэйхэн
 Дүүгээ
 Хамтада асараа,
 Хамтада асараа.
- 4. ХЭН МОРОЗ ҮБГЭН БОЛООБ?**
 Елдобо тойроод,
 Еохорлон ябатарнай,
 Наартай зохилоор
 Наадан байтарнай,
 Сагаан хахалтай,
 Ягаан дэглэлтэй,
 Бэлэгүүдэ баринхай,
 Бидэртэйгэ налархай,
 Модон таягтай.
- 5. НААДАНХАЙДА ХЭН ХОРХОНОТООБ?**
 Хүлдэ һая оронхой,
 Хүхюу Зоя эрэнхэй...
 Елдо хараад балсана,
 Ойронь ошоод шэртэнэ,
 Наана, доро нанжанхай
 Наартай зохид нааданхай
 «Намда» гэжэ эринэ хаш,
 «Наашань асыг» гэнэ хаш;
 Өөдөө үндэн нарбайна,
 Өөрнхээрээ хоорэнэ.
- 6. ЭДЭ ХЭД, ЮУД ГЭЭШЭБЭ?**
 Елкын хажуугаар
 Ёһотой һонин дая;
 Дэрсэгэр шэхтэй
 Шандаган гүйнэ,
 Ирзагар шүдтэй
 Үнэгэн харайна,
 Хэтэрхэй солбон
 Хэрман хиндэнэ,
 Хабаты шуран
 Хараасгай ниндэнэ,
 Бабагар дахатай
 Баабгай дэбхэрнэ,
 Ялагар эбртэй
 Ямаан маарана,
 Шонтогор хушуутай
 Тания
 Багтаа ябахадань
 Барлаган тангтыг,
 Багуудла абахадань
 Лаблан тангтыг.
- 7. ИМЭ ЮРӨӨЛ ТАБЯАБДИ**
 Эхэ эсэгэнэртэе
 Мороз үбгэнгэе
 Хэлээбди барандаа
 Хэжэ найхан орондоо;
 Найн даа,
 Имэ ехэ баярай түлөө!
 Найн даа,
 Эды ехэ жаргалай түлөө!

Редактор Б. Ц. ШЫЖИРОВ.